

Mõisted

A – D

- **Ad hoc põhimõte** – lähenemisviis või tegevus, mida rakendatakse vastavalt hetkevajadusele või konkreetsele olukorrale ilma eelneva süsteemse planeerimise või pikemaajalise strateegiata.
- **Andmeanalüüs (Data Analysis)** – Protsess, mille käigus andmeid uuritakse, tõlgendatakse ja esitatakse, et toetada otsuste tegemist.
- **Andmearhitektuur (Data Architecture)** – Määratleb organisatsiooni andmevarade loogilise ja füüsilise struktuuri ning haldamise põhimõtted.
- **Andmekaitsealane mõjuhindang (DPIA)** – Analüüs, mille eesmärk on hinnata andmetöötlusega seotud riske ning määrata meetmed nende maandamiseks.
- **Andmekataloog (Data Catalog)** – Keskne repositoorium, mis sisaldab metaandmeid ja dokumentatsiooni organisatsiooni andmete kohta.
- **Andmekogum (Dataset)** – Struktureeritud andmekogu, mis sisaldab andmepunkte kindla struktuuri ja tähendusega.
- **Andmekvaliteet (Data Quality)** – Andmete täpsus, täielikkus, ajakohasus, usaldusväärsus ja järjepidevus.
- **Andmeladu (Data Warehouse)** – Keskne andmekogu analüüsiks ja aruandluseks.
- **Andmeladustamise strateegia (Data Storage Strategy)** – Lähenemisviis ja tehnoloogiad, mida kasutatakse andmete pikaajaliseks säilitamiseks ja haldamiseks.
- **Andmehaldur (Data Steward)** – Isik, kes vastutab andmete kvaliteedi ja vastavuse eest.
- **Andmehaldus (Data Management)** – Organisatsiooni tegevusvaldkond, mis haldab andmeid varana.
- **Andmehoidla (Data Lake)** – Suur hajus andmekogu, kuhu salvestatakse struktureeritud ja struktureerimata andmeid.
- **Andmeintegratsioon (Data Integration)** – Protsess, mille käigus andmed erinevatest allikatest ühendatakse.

- **Andmete integreerimine (Data Integration)** – Andmete ühendamine mitmest allikast ühtseks tervikuks.
- **Andmete koostalitlusvõime (Data Interoperability)** – Infosüsteemide võime andmeid vahetada ja ühiselt kasutada.
- **Andmete mudeldamine (Data Modeling)** – Andmestruktuuride ja seoste kirjeldamine.
- **Andmeomanik (Data Owner)** – Isik või üksus, kes vastutab andmete haldamise eest.
- **Andmeoperatsioonid / Andmete toimingud (Data Operations)** – Igapäevased tegevused, mis tagavad andmete töökindluse.
- **Andmestrategia (Data Strategy)** – Organisatsiooni eesmärkide ühendamine andmehalduse protsessidega.
- **Andmesõnastik (Data Glossary)** – Struktureeritud loetelu organisatsiooni kasutatavatest andmetest.
- **Andmeturve (Data Security)** – Meetmed, mis kaitsevad andmeid loata juurdepääsu eest.
- **Andmeteadus (Data Science)** – Statistika, masinõppe ja programmeerimise ühendus andmete analüüsiks.
- **Andmete salvestamine (Data Storage)** – Protsess ja võimekus andmete hoidmiseks kogu elutsükli jooksul.
- **Äriluure (Business Intelligence, BI)** – Andmepõhised tööriistad otsuste toetamiseks.
- **Avaandmed (Open Data)** – Avaliku sektori andmed, mis on vabalt kättesaadavad.

C – D

- **CIA (Confidentiality, Integrity, Availability)** – Andmeturbe kolm põhieesmärki: konfidentsiaalsus, terviklus ja kättesaadavus.
 - **CRISP-DM (Cross-Industry Standard Process for Data Mining)** – Struktureeritud protsess andmeanalüüsiprojektideks.
-

D – E

- **DAMA-DMBOK (Data Management Body of Knowledge)** – Rahvusvaheline raamistik andmehalduse parimateks praktikateks.
 - **Data-driven vision (andmepõhine visioon)** – Otsused ja strateegiad põhinevad andmete analüüsil.
 - **DHS** – EIS infosüsteem ehk dokumendiregister (Microsoft SharePoint).
 - **E-ITS** – Riiklik infoturbestandard, mis tagab infosüsteemide usaldusväärsuse.
 - **EIS (Enterprise Estonia)** – Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus.
-

G – M

- **GDPR (General Data Protection Regulation)** – EL isikuandmete kaitse üldmäärus.
 - **Isikuandmed (Personal Data)** – Andmed, millega saab tuvastada füüsilist isikut.
 - **Masinõpe (Machine Learning)** – Algoritmid, mis võimaldavad arvutitel õppida ilma programmeerimiseta.
 - **Metaandmed (Metadata)** – Andmeid kirjeldavad andmed (struktuur, loomine, haldamine).
-

N – R

- **NIS2 (Network and Information Systems)** – EL küberjulgeoleku direktiiv.
 - **RIA** – Riigi Infosüsteemi Amet, vastutab küberturvalisuse eest Eestis.
 - **RIHAKE** – Eesti avaliku sektori andmekirjelduste haldamise tööriist.
-

S

- **SQL Injection** – Küberrünnaku tüüp, mille käigus sisestatakse pahatahtlik SQL-kood.

ja kättesaadavus moodustavad andmeturbe kontseptuaalse aluse E-ITS raamistikus